

Høringssvar fra Bønnelista:

Endring i reglene for kirkebygg som følge av kirkebyggforskriften og nytt kirkerundskriv

Fra 1. januar 2021 gjelder kirkebyggforskriften vedtatt av Kongen 18. desember 2020 trossamfunnsloven § 15 annet ledd. Det nye kirkerundskrivet av samme dato erstatter rundskrivet fra 2000. I denne høringen fremmes tre regelforslag for å innfri de føringer som følger av henholdsvis kirkebyggforskriften og det nye kirkerundskrivet. Kirkebyggforskriften gjelder bare for de listeførte kirkene. Kirkeordningens bestemmelser om kirkebygg er i dag felles for alle kirker. Bønnelista mener at det vil være klokt å vente med å behandle disse reglene til vi ser hvilken organisasjonsmodell som blir valgt for kirken på Kirkemøtet 2022, slik at vi ikke trenger å gjøre denne justeringen to ganger.

1) Endringer som følge av kirkebyggforskriften, avhending og rivning av kirker.

Kirkerådet foreslår at biskopen, ikke bispedømmerådet, skal gi samtykke til avhending, nedleggelse som evt. innbefatter rivning av kirker. Kirkerådet foreslås som ankeinstans. Ifølge trossamfunnsloven §15 er kirkene soknets eiendom. Dermed mener Bønnelista at en slik avgjørelse også må tas av soknet eller soknets medlemmer innen visse rammer. Altså avgjørelsen tas av kirkehusets eier. Som klageinstans foreslår vi biskopen, siden biskopen skal ha det overordnede tilsynet med kirkene og kirkens virksomhet.

Vi har følgende forslag til §20 første ledd i Kirkeordningen:

«Forvaltningen av kirken er soknets ansvar (menighetsrådet og menighetsmøtet). Dette er som regel delegert til kirkelig fellesråd.

Kirker kan ikke avhendes, nedlegges, pantsettes eller påheftes bruksretter. Menighetsrådet med menighetsmøtets godkjenning kan likevel samtykke i salg til et annet kirkesamfunn eller kirke eller virksomhet som relateres til kirkens tidligere bruk. Det er en forutsetning at nye brukere har et kristent formål. Biskopen kan komme med anbefaling til menighetsrådet og menighetsmøtet og er klageinstans.»

§23 Kirkeordningen må også endres som følge av overnevnte forslag av §20.

2) Tiltak som ikke er søknadspliktige etter plan- og bygningsloven

Kirkerådet foreslår at tiltak som ikke er søknadspliktige etter plan- og bygningsloven skal godkjennes av biskopen som skal ha plikt til å forelegges rette kulturmiljømyndighet for uttalelse.

Bønnelista mer også her at det må være eier av kirkehuset som godkjenner tiltak som er vurdert av myndighetene som ikke søknadspliktige. Vi mener også at det blir unødvendig mye byråkrati, hvis en i alle saker skal innhente uttalelse fra aktuell kulturmiljømyndighet. Biskopen må fungere som klageinstans.

Bønnelistas forslag til nytt ledd i kirkeordningen § 23 med følgende ordlyd:

«På uteområdet ved en listeført kirke som ikke har en tilknyttet gravplass, skal tiltak som ikke er søknadspliktige etter plan- og bygningsloven og som vil kunne ha en negativ innvirkning på kulturhistoriske verdier, ikke finne sted uten menighetsrådets godkjenning. Vedtaket kan påklages til

biskopen. Før menighetsrådet treffer sin avgjørelse, anbefales det at saken forelegges rette kulturmiljømyndighet for uttalelse.

3) Regler om liturgisk inventar og utstyr § 26 –tillegg om forelegging for Riksantikvaren

I dag skal alt nytt inventar og utstyr på forhånd være godkjent av biskopen, for fredede og listeførte kirker. Da skal det også innhentes en uttalelse fra Riksantikvaren (jfr. Regler for liturgisk inventar og utstyr §24). Kirkerådet ønsker nå å innføre obligatorisk høring hos Riksantikvaren også i §26 ved fjerning eller avhending av liturgisk inventar og utstyr.

Bønnelista har tillit til at brukerne, kirkens ansatte og biskopen har forstand og vil ta vare på verneverdig utstyr og inventar i kirkene - og at det derfor ikke trengs en obligatorisk uttalelse fra Riksantikvaren for verken å installere eller fjerne inventar og utstyr fra kirkerommet. Vi foreslår at dette fjernes fra §24 i Regler for liturgisk inventar og utstyr.

Tønsberg, 24/3-21

På vegne av Bønnelista

Jo Hedberg, leder